

biuletyn

Fundusz Wymiany Kulturalnej

Marzec 2011

Fot. MKiDN, Wystawa Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski w Krakowie

**WYDARZENIA
KULTURALNE
STYCZEŃ –
– MARZEC 2011**

Spis treści

01.	Wydarzenia kulturalne styczeń – marzec 2011	2
01.1	Projekt Ocalić narodową spuściznę	3
01.2	Projekt Chopin dla niewidomych	5
01.3	Projekt Międzynarodowa Akademia Fletowa	7
01.4	Projekt Nor Pol Bridge	9
01.5	Projekt Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski	11
01.6	Projekt Polsko-norweskie spotkania z muzyką klasyczną	13
01.7	Projekt Ekonomia utraty. Joanna Pawlik i Elin Drougge	15

Wstęp

Szanowni Państwo,

przekazujemy w Państwa ręce pierwszy numer biuletynu FWK w 2011 r. Bieżący rok jest szczególny, albowiem do końca października zakończą się już wszystkie projekty, które uzyskały dofinansowanie w ramach Funduszu.

Początek roku obfitował w wiele wydarzeń kulturalnych, które w różnorodny sposób podejmowały temat wielokulturowości, wymiany doświadczeń i wzajemnej inspiracji na polu kultury. W związku z powyższym przedkładany na Państwa ręce biuletyn został w całości poświęcony wdrażanym projektom.

Życzymy przyjemnej lektury!

01

Wydarzenia kulturalne styczeń – marzec 2011

01.1

Projekt *Ocalić narodową spuściznę*

Fot. Włodka Witka, Piotowo

Fot. Marcin Kaliński, Kapliczka

Fot. Włodka Witka, Krosnowo

Fot. Włodka Witka, Glisno-miecz

Projekt: Ocalić narodową spuściznę

realizowany przez: Muzeum Narodowe w Gdańsku

we współpracy z:

- Stowarzyszeniem Artystycznym KULTYWATOR 3MIEJSKI,
- Norwegian Directorate for Cultural Heritage,
- University of Oslo Museum of Cultural History,
- National Museum of Iceland,
- Klubem Polskim w Norwegii,
- Instytutem Kaszubskim,
- Gminą Kolbudy

Od sierpnia 2010 r. Muzeum Narodowe w Gdańsku wdraża niezwykle projekt, który ma charakter spisu powszechnego kaszubskich kapliczek – usytuowanych na skrajach lasów i pól, przy wiejskich drózkach, niejednokrotnie w miejscach niedostępnych i zapomnianych przez lokalną społeczność.

Twórcy projektu podjęli się zadania odnalezienia, opisanie i wykonania dokumentacji fotograficznej wszystkich kapliczek z obszaru między Zatoką Gdańską a Borami Tucholskimi. Zostaną one następnie zaprezentowane w albumie podsumowującym, a także na wirtualnej mapie Kaszub dostępnej na stronie internetowej projektu.

Zamiarem twórców jest również dokonanie zestawienia kaszubskich kapliczek z ludowymi kościółkami z Norwegii i Islandii oraz podkreślenie podobieństw i różnic występujących pomiędzy tymi folklorystycznymi formami sakralnymi.

Trzech polskich fotografów: Marcin Czaplński, Marcin Kaliński i Tomasz Zerek oraz Norweg Włodzimierz Witek i Islandczyk Fridrik Orn Hjaltested wykonają artystyczne portrety wybranych obiektów.

W styczniu i lutym 2011 r. zespół złożony z koordynatora projektu – fotografa i etnografa – dokumentował kapliczki usytuowane na Kaszubach centralnych. W tym samym czasie zbierano również materiały do filmu dokumentalnego ukazującego twórców ludowych i tradycyjne obrzędy powiązane z kapliczkami, jak na przykład śpiewy wykonywane pod kapliczkami w nabożeństwach majowych.

W kwietniu 2011 r. zespół badaczy wyjeżdża do Norwegii i Islandii w celu zebrania dokumentacji etnograficznej i fotograficznej 27 norweskich kościołów Stavkirke oraz 7 islandzkich kościółków farmerskich.

01.2

Projekt *Chopin dla niewidomych*

Projekt **Chopin dla niewidomych**

realizowany przez: Polski Związek Niewidomych

we współpracy z:

- Norweskim Związkiem Niewidomych i Słabowidzących,
- Towarzystwem Fryderyka Chopina

Projekt *Chopin dla niewidomych* ma na celu udostępnienie twórczości Fryderyka Chopina w formach przyjaznych osobom niewidomym. W tym celu zaplanowano m.in.: przygotowanie audiodeskrypcji w języku polskim i angielskim do filmu *Chopin – pragnienie miłości*, szkolenia dla osób zajmujących się adaptacją czarnodrukowego zapisu nutowego utworów muzycznych oraz Festiwal *Chopin nowocześnie* z udziałem osób z dysfunkcją wzroku.

Stworzona przez Polski Związek Niewidomych angielska audiodeskrypcja dla filmu *Chopin – pragnienie miłości* w reż. Jerzego Antczaka została zaprezentowana 13 stycznia 2011 r. w siedzibie Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Prezentacja została poprzedzona otwartym spotkaniem poświęconym upowszechnianiu audiodeskrypcji w Polsce, w którym głos zabrali specjaliści zajmujący się audiodeskrypcją na co dzień. W spotkaniu poruszono także problem możliwości dostosowywania polskich filmów do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

22 lutego – 1 marca 2011 r. odbyła się seria ogólnodostępnych koncertów muzycznych uświetniających zakończenie Roku Chopinowskiego w Polsce. Koncerty odbywały się w XVII-wiecznym kościele Sióstr Wizytek w Warszawie, w tym samym, w którym 185 lat temu odprawiano niedzielne msze dla uczniów Liceum Warszawskiego, podczas których młody Fryderyk Chopin grywał na organach.

W koncertach wzięli udział młodzi, wybitnie utalentowani niewidomi muzycy, którzy zaprezentowali swoje interpretacje muzyki Chopina.

Wśród zaproszonych artystów znaleźli się m.in.: Patryk Matwiejczuk, wielokrotny laureat ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów, oraz Maria Ruszecka, wokalistka pasjonująca się improwizacjami „okołojazzowymi” na organy.

01.3

Projekt *Międzynarodowa Akademia Fletowa*

Fot. MKiDN, Kursy mistrzowskie i warsztaty w ramach II Międzynarodowego Festiwalu Fletowego

Projekt: Międzynarodowa Akademia Fletowa

realizowany przez: Akademię Muzyczną im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu

we współpracy z:

- The Iceland Academy of the Arts,
- The Reykjavik College of Music,
- Universitetet i Bergen,
- Griegakademiet,
- Muzeum Narodowe w Szczecinie

Od 2010 r. Akademia Muzyczna im. J. Paderewskiego w Poznaniu realizuje projekt, którego założeniem jest intensyfikacja wzajemnych kontaktów i działań muzyków z Polski, Islandii i Norwegii w celu realizacji niestandardowych i inspirujących projektów artystycznych. Wspólnie opracowywane i wdrażane działania przyczynią się do rozwoju nowoczesnej dydaktyki i promocji e-learningu, opracowania nowej literatury muzycznej, inauguracji międzynarodowej imprezy kulturalno-edukacyjnej z udziałem dwóch miast w Polsce (Poznań i Szczecin), a także jednego miasta z Islandii (Reykjavik) i jednego miasta z Norwegii (Bergen).

17 lutego 2011 r. zainaugurowano 3-dniowy II Międzynarodowy Festiwal Fletowy, w trakcie którego zaplanowano serię kursów mistrzowskich, wykładów, warsztatów, jak również koncertów w wykonaniu studentów oraz wykładowców Akademii Muzycznej w Poznaniu.

Wykłady i warsztaty grupowe poruszały szeroki zakres tematyczny, m.in. kwestie związane z walorami sonorystycznymi polskiej literatury fletowej II poł. XX i XXI wieku, intonacją gło-

sową, e-learningiem z fletem, zachowaniami scenicznymi czy konstruowaniem kadencji brakowej. Zajęcia poprowadzili:

- Barbara Świątek-Żelazna (Polska),
- Gro Sandvik (Norwegia),
- Áshildur Haraldsdóttir (Islandia),
- Ewa Murawska (Polska),
- Jerzy Mrozik (Polska),
- Henrik Svitzer (Dania),
- Andrzej Łęgowski (Polska).

Podczas II Międzynarodowego Festiwalu Fletowego miała również miejsce premiera podręcznika stworzonego we współpracy trzech flecistek: Ewy Murawskiej (Polska), Gro Sandvik (Norwegia) oraz Áshildur Haraldsdóttir (Islandia). Gram na flecie Chopina, Griega i Sveinssona prezentuje utwory Chopina, Griega i Sveinssona w aranżacji na flet, flet z fortepianem, dwa flety i fortepian oraz cztery flety, wraz z komentarzami i wskazówkami dla młodego wykonawcy. Pokłosiem współpracy jest również płyta CD Nowa twórczość fletowa kompozytorów poznańskich, na której flecistki z trzech krajów nagrały utwory skomponowane specjalnie z okazji projektu.

01.4

Projekt *Nor Pol Bridge*

Projekt: Nor Pol Bridge

realizowany przez: Służewski Dom Kultury Dzielnicy Mokotów Miasta Stołecznego Warszawy

we współpracy z:

- Norsk Jazzforum z Norwegii

Od września 2010 r. Służewski Dom Kultury w Warszawie realizuje projekt, którego nadrzędnym założeniem jest inspirująca konfrontacja zimnego nordyckiego jazzu ze słowiańskim brzmieniem tego gatunku.

Do projektu zaangażowano gwiazdy jazzu z Norwegii i Polski oraz członków renomowanej grupy Alchemik:

- Frode Barth, gitara (Norwegia),
- Jon Christensen, perkusja (Norwegia),
- Arild Andersen, basy (Norwegia),
- Grzech Piotrowski, saksofon (Polska),
- Marcin Wasilewski, piano (Polska).

Opracowując repertuar koncertów, organizatorzy zadbali o inspirującą różnorodność prezentowanych utworów i ich twór-

ców, wirtuozersko podkreślone brzmieniem saksofonu, elektrycznej gitary, kontrabas, perkusji i fortepianu.

Prezentowane kompozycje bazują na historii muzycznej obydwu krajów, tradycji i folklorze. „Odkurzone” wybrzmiewają na nowym, współczesnym sznycie. Artyści stworzyli unikalną propozycję muzyczną inspirowaną twórczością Edwarda Griega i Fryderyka Chopina, następnie zinterpretowaną w autorских utworach Grzecha Piotrowskiego, Frode Bartha, Arilda Andersena i Marcina Wasilewskiego.

W styczniu i lutym 2011 r. seria koncertów została zaprezentowana publiczności w Polsce (Warszawa, Poznań, Wałbrzych, Dorotowo), jak również w Norwegii (Molde, Lørenskog Kommune, Oslo).

01.5

Projekt *Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski*

Projekt: Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski**realizowany przez:** Muzeum Narodowe w Krakowie**we współpracy z:**

- Muzeum Vigelanda w Oslo

Sukcesem zakończyła się wystawa *Na drogach duszy. Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski* realizowana we współpracy Muzeum Narodowego w Krakowie i Muzeum Vigelanda w Oslo. Wystawę wraz z działaniami towarzyszącymi, prezentowaną w czerwcu 2010 r. w Oslo, a od października 2010 r. w Krakowie, odwiedziło łącznie ponad 30 tysięcy zwiedzających.

Organizatorzy przygotowali bogatą ofertę wydarzeń towarzyszących wystawie, w celu kompleksowego zapoznania widzów z twórczością norweskiego rzeźbiarza i artystów okresu Młodej Polski. Wszyscy chętni mogli wziąć udział m.in. w jednej z wycieczek po Krakowie śladami Dagny i Stanisława Przybyszewskich, serwisie przewodnickim w cenie biletu, cyklu wykładów stawiających pytanie o aktualność zjawisk towarzyszących sztuce czasów Przybyszewskiego i Vigelanda oraz animacjach dla dzieci.

Wystawa była promowana przez profesjonalnie przygotowaną literaturę towarzyszącą, na którą złożyły się katalog *Na drogach duszy. Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski* oraz przewodnik po wystawie *Nerwicowcy i troglodyci*. Wysoki me-

rytoryczny poziom przygotowanych publikacji został doceniony przez jury Konkursu Katalogów i Albumów o Sztuce zorganizowanego przez Fundację na rzecz sztuki REMINISCENCJE, które przyznało Muzeum Narodowemu w Krakowie II miejsce za ww. publikacje.

Pomysł inauguracji tego rodzaju konkursu zrodził się w celu kompleksowego i obiektywnego prezentowania wydarzeń kulturalnych realizowanych w ramach obszaru sztuk wizualnych oraz graficznego sposobu ich popularyzacji i dokumentacji.

Do I Ogólnopolskiego Konkursu Katalogów i Albumów o Sztuce wydanych w 2010 roku zgłoszonych zostało ponad 150 publikacji. Nagrody były przyznawane w ramach 4 kategorii: katalog z wystawy, katalog artysty, album o sztuce i folder. Katalog *Na drogach duszy. Gustav Vigeland a rzeźba polska około 1900 r.* uzyskał II nagrodę w ramach kategorii Katalog z wystawy, zaś folder *Nerwicowcy i troglodyci* zdobył II miejsce w ramach kategorii Folder.

Gratulujemy!

01.6

Projekt *Polsko-Norweskie spotkania z muzyką klasyczną*

Projekt: Polsko-norweskie spotkania z muzyką klasyczną

realizowany przez: Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku

we współpracy z:

- Trondheim Symphony Orchestra

Przedmiotem projektu realizowanego przez Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku we współpracy z Trondheim Symphony Orchestra była organizacja trzech koncertów symfonicznych prezentujących polskie i norweskie dzieła muzyki klasycznej, jak również wystawy poświęconej Fryderykowi Chopinowi oraz warsztatów o historii polskiej muzyki klasycznej dla studentów norweskich.

Po wirtuozerskich prezentacjach w Warszawie i Lublinie, 14 stycznia 2011 r. w sali koncertowej Olavshallen w Trondheim odbył się koncert wieńczący projekt.

Podczas wieczoru Orkiestra Symfoniczna Opery i Filharmonii Podlaskiej pod dyrekcją Marcina Nałęcz-Niesiołowskiego w towarzystwie solisty – pianisty Svelnunga Bjellanda zaprezentowała m.in. *Koncert e-moll* Fryderyka Chopina, *Sinfonia Sacra* Andrzeja Panufnika i *Passacaglia* Ludviga Irgensa Jensena. Oprawę wizualną koncertu stanowiła wystawa pt. *Portret muzyka* poświęcona Fryderykowi Chopinowi.

Z kolei na Wydziale Muzyki Norweskiego Uniwersytetu Nauki i Technologii w Trondheim odbyły się warsztaty naukowe pt. *Polish Contemporary Choir Music*, które poprowadził współczesny polski kompozytor – Paweł Łukaszewski.

01.7

Projekt *Ekonomia utraty*. Joanna Pawlik i Elin Drougge

Projekt: Polsko-norweskie spotkania z muzyką klasyczną

realizowany przez: Galerię Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki

we współpracy z:

- Galleri 69 z Norwegii

W dniach 16.12.2010-30.01.2011 w krakowskim Bunkrze Sztuki można było obejrzeć wystawę Joanny Pawlik pt. *Balans*. Kuratorem wystawy była Lidia Krawczyk.

Balans Joanny Pawlik stanowił część rocznego projektu zatytułowanego *Ekonomia utraty, Joanna Pawlik i Elin Drougge* organizowanego przez Galerię Bunkier Sztuki wraz z Grünerløkka Lufthavn.

Ten roczny projekt badawczo-artystyczny – na który składały się trzy płaszczyzny: wystawy, program edukacyjny oraz publikacje – stanowił dokumentację poszukiwań polskiej artystki, Joanny Pawlik oraz Norweżki, Elin Drougge. Twórczość obu doświadczonych artystek (jednej dotkniętej kalectwem w wieku dziesięciu lat, a drugiej zgłębiającej fenomeny tego zjawiska) stała się dzięki temu projektowi przestrzenią umożliwiającą dialog, wymianę doświadczeń i estetyk, próbą swoistej rozmowy o bólu, odrzuceniu oraz o sile, którą można zbudować w momencie utraty.

Wystawa podejmowała problem odrzucenia oraz braku akceptacji dla osób niepełnosprawnych (szczególnie kobiet), które pozostają nadal nierozwiązaną kwestią w społeczeństwie. Kult idealnego ciała, ukrywanie tego, co do wzorca nie pasuje, idea ciągłego doskonalenia wyglądu zewnętrznego (poprzez diety, operacje plastyczne, ćwiczenia), korekta niedoskonałości figury poprzez odpowiednio dobraną garderobę – między innymi takie strategie obecne w kulturze świadczą o niezwykle trudnej sytuacji polegającej na niemożności uzyskania takich samych praw w społeczeństwie przez osoby niepełnosprawne. Twórcy projektu poprzez zaplanowane działania artystyczne chcieli poruszyć powyższy problem i pokazać, jak on funkcjonuje w Polsce i Norwegii oraz jakie rozwiązania są wprowadzane, aby się z nim zmierzyć.

Fundusz Wymiany Kulturalnej

Adres korespondencyjny Operatora Funduszu Wymiany Kulturalnej:

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Funduszy Europejskich
ul. Krakowskie Przedmieście 15 /17
00 – 071 Warszawa
www.fwk.mkidn.gov.pl

Dodatkowych informacji udzielają:

Magdalena Mazurkiewicz-Sucecka
msucecka@mkidn.gov.pl
(22) 421 0 408

Małgorzata Zbyszewska
mzbyszewska@mkidn.gov.pl
(22) 421 0 468

Tytus Jezierski
tjezerski@mkidn.gov.pl
(22) 421 0 271

Monika Ptaszek
mptaszek@mkidn.gov.pl
(22) 421 0 332

Małgorzata Bacińska
mbacinska@mkidn.gov.pl
(22) 421 0 534

biuletyn

Fundusz Wymiany Kulturalnej

Fot. MKiDN, Wystawa *Gustav Vigeland a rzeźba Młodej Polski* w Krakowie